

HERMAN BINK

FOTO'S ELMER SPAARGAREN

Molenaar en ondernemer

Genieten van korenmol De Korenbloem in Vriescheloo vanuit het Stee en Stoetje van de familie Prenger

Jac. P. Thijsse, wie kent hem nog? De schrijver van het Verkade Plaatjesboek (1907*) over alles wat groeit en bloeit en ons telkens weer boeit (citaat vrij naar Fop I. Brouwer). In 'ZOMER' schrijft hij over de korenbloem: *"... dat in geen tuinde korenbloem zoo blauw is, als in het graanveld zelf. Elke korenbloem is weer een perk van bloemen op zichzelf; een rand van groote trechtersvormige bloempjes en daarbinnen een partij van mooie diep ingesneden kroontjes, waaruit een buisje omhoog steekt en uit dat buisje puilt het witte stuifmeel te voorschijn."*

Ja, in de eerste helft van de 20e eeuw zag je ze nog overal tussen het graan staan. Kom er nog eens om. Ze zijn er haast niet meer. "Maar," zegt Harm Prenger, molenaar op De Korenbloem in Vriescheloo, "de zaden kunnen na 1000 jaar nog wel uitkomen als je opnieuw rogge gaat verbouwen op een veld waar ze ooit stonden. Vroeger stonden ze hier volop, vandaar deze naam voor de molen." Mooi, die naam.

De korenbloem is vanouds het symbool voor *onafhankelijkheid* en *fijngevoeligheid*, in Duitsland voor Hemelvaartsdag en daar ook de nationale bloem.

De Korenbloem in Vriescheloo is een stellingmolen, een achtkante bovenkruier met één koppel maalstenen met een diameter van 1,60 m voor het malen van koren. Sinds de laatste uitvoerige restauratie (1973) in opdracht van de huidige eigenaar, de gemeente Bellingwedde, is hij weer elk weekend in bedrijf. Harm doet dat samen met vrijwillig molenaar Remko Verstok.

Harm Prenger had aanvankelijk niets met molens. Pas op 50-jarige leeftijd gooide hij door omstandigheden gedwongen het roer finaal om. Op de boerderij ging het niet meer. Toen het oude molenaarshuis bij De Korenmolen te koop stond, besloten hij en zijn vrouw Ankie dat te kopen. Ze verbouwden het een en ander en begonnen er in 1995 hun Stee en Stoetje, een

pension met vier tweepersoonskamers en een gemeenschappelijke woonkamer. Naast de molen bevindt zich een gebouwtje met hun theeschenkerij en ijssalon. Je kunt er fris en thee of koffie bestellen met zelfgemaakte cake. Voorin bevindt zich hun 'winkelhoukje' waar ze streekproducten verkopen. Achterin kun je de uitgebreide verzameling keramiek van Ankie bewonderen: theepotten in allerlei bonte uitvoeringen. Het gebouwtje fungeert ook als mini-VVV. Talloze folder-tjes helpen de toeristen aan ideeën om zich in de omgeving te vermaken.

Harm besloot ook vrijwillig molenaar te worden. Vanaf die tijd kreeg het molenvirus hem te pakken. Afwisselend draaien Harm en Remko nu samen de molen het hele jaar door, behalve met Kerst en Oud- en Nieuwjaar. Dan nemen ze 14 dagen vrij.

Recept voor het maken van *poffert*

Meel vermengd met krenten en rozijnen, appel + suiker en wat vocht (allemaal in de juiste verhoudingen). Dit au-bain-marie met een deksel er bovenop verwarmen. Na zo'n twee uur is de poffert klaar. Het vrij machtige resultaat liefst nuttigen met gesmolten boter en bruine suiker. En smullen maar!

Recreatie

Als het weer goed is, vooral vanaf het begin van de zomer, vinden er allerlei activiteiten plaats, waarbij de molen een rol speelt. Wandelaars, fietsers, pensiongasten, passanten en belangstellenden bezoeken De Korenbloem.

Voor wandelaars is de bosrijke omgeving aantrekkelijk. Vlakbij ligt het mooie natuurgebied van de Westervoldse Aa waar je kunt rondstruinen. Verspreid tussen de landerijen vind je rond Vriescheloo de Oldambster boerderijen. Voor de fietsers zijn er fietsroutes. Eén ervan komt langs de molen. In mei en juni kun je deelnemen aan de Oost-Groninger fietsdriedaagse. Die start vanaf de nabij gelegen camping Wedderbergen. Veel fietsers die aan een tour meedoen bezoeken de molen. Ze weten Harm en Ankie intussen ook te vinden als de tocht onverhoopt niet langs de molen gepland is. Dan komen ze na afloop toch even langs om te delen in de gezelligheid. Vanuit de molen onderneemt men ook pogingen de organisatie van de fietsevenementen zo ver te krijgen de tour liefst in de buurt van de molen te laten eindigen om zo publiek te trekken. Intussen zorgt Remko ervoor dat de molen volop draait. Belangstellenden kunnen van hem desgewenst een rondleiding krijgen.

Folder-tjes van hun 'lutje-VVV' wijzen de bezoekers op allerlei mogelijke bestemmingen in de omgeving, zoals een bezoek aan Bourtange, aan Oude- en Nieuweschans, maar ook aan steden als Groningen, Appingedam en Delfzijl.

Recept *Spekkedikken* van Kitty Buurke-Jansen:

"Wat mout derin?"

'n Pond roggenmeel, 'n pond waitenmeel, 3 aaier, 2 onze broene suker, 1 onze stroop, wat zoit, 'n lepel moalen anies, 2 onze rookte spek, anderhaalf onze dreuge worst, en omenbie 8 moatjes wotter.

Hou mout je 't doun:

Alles deur mekoar hèn reuren, behaolve spek en worst. Din mit 't wotter mengen tot 'n dik pankouk-beslag.

't lezer goud invetten, 2 plakjes spek en 2 plakjes worst der inleggen, en hierop 't beslag. Nait te haard bakken, want aans worden ze nait goar. Eetze."

Molenproducten

De molen heeft ook een winkeltje. De producten komen uit Kropswolde van molen De Hoop van mulder Pot. Het zijn voornamelijk allerlei soorten broodmeel waaronder (kant-en-klaar) tarwemeel, molenbruin, speltvolkoren; verder maar liefst 30 soorten cakemeel (van A -aardbeimeel- tot S – speltcakemeel). Ook zijn er diverse soorten honing uit de provincie, jamsoorten en snoep te koop. Om het typisch Groningse product *poffert* te kunnen maken kun je er *pofferttrom* (Gronings: *povverttrom*) aanschaffen.

Schooltuintjes

Naast De Korenbloem ligt sinds kort de Dorpsschool-tuin. Kinderen van de Samenwerkingsschool De Driesprong verbouwen hier hun eigen groenten en planten er hun bloemen. De molenaar of een buurtbewoner houdt daarbij een oogje in het zeil. Binnenkort komt er een Social Sofa in de tuin te staan. Kunstenaars bewerken die met motieven tot mozaïeken, gebaseerd op wat de kinderen op school hebben getekend. Ze worden daarbij geholpen door vrijwilligers van de Winschoter werkplaats. Na het werken in de tuintjes komen de kinderen soms ook naar de molen.

120-jarig bestaan

Op 13 en 14 juni 2015 vieren ze in Vriescheloo het 120-jarig bestaan van de molen. Molenaars, dorpsraad en de school organiseren dan Oudhollandse spelen als zaklopen, steltlopen, hoepelen en dergelijke. Er worden pannenkoeken gebakken, waarschijnlijk niet de beroemde *spekkedikken* die hier met Nieuwjaar gegeten wordt, een typisch Westerwoldse lekkernij. Die zal de kinderen te zwaar op de maag liggen.

Kortom: deze zomer is het beslist de moeite waard af te reizen naar Vriescheloo en omgeving, molen De Korenbloem te bezoeken en daarna te genieten van een kopje koffie of thee met cake in het theehuis van Harm en Ankie Prenger.

* Lente, Zomer, Herfst en Winter (1907) heruitgegeven in 1975 – Zomer & Keuning Boeken B.V., Wageningen

* * internet: Dideldom.com - Grunneger resepten

